

»A TERMÉSZET« előfizetési ára
a »HALÁSZAT« melléklapjával együtt
egy évre 6 korona.
A »Halászat« külön, egy évre 3 korona.

Állattani, vadászati és halászati folyóirat.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Szerkesztik:

DR. LENDL ADOLF
és
csikszentsimoni és ernyesi
LAKATOS KÁROLY.

Budapest, II., Donáti-utca 7.

Éjjel...

Sötét éjjelen, feketére feltúrt szántóföldön át ballagok hazafelé. Alig látom azt a keskeny nyomot, melyet előttem tiportak és lábam hol lesüpped, hol belebotlik a hantba, vagy göröngybe. Körülöttem mély-séges csönd. Csak a távozó vonat elhaló zakatolását veri még vissza a szél és a nyomában fakadó vérvörös füstökgyót látom, mely vele szalad, mint valami lángoló hieroglif, a feneketlen éjbe . . .

Magam vagyok a szántóföld közepén, egyedül . . . és gyűlöletes, bosszúálló pillantással les reám a fekete éj.

A lomha fellegek olyan nehézkesen hömpölyögnek fejem fölött, mint az ezermázsás sziklatömbök; a föld kilehelt párázata úgy fojtogatja tudómet, mintha egy halált okádó szörnyeteg ontaná felém nyirkos párázatát és mikor egy-egy szélrohamtól fel-felzúdulnak a szántást szegélyező fák, a rablógyilkos éj szinte felkaczag, hogy úgy rájuk ijesztett . . . Sötét felhő köpenyegében milyen vadul pislog reám! Ah, megöllek, meghalsz! zúgja rémesen a sötét éj, mely maga a megsemmisülés.

Hátra nézek . . . majd előre meresztem a két szemem, úgy, hogy szinte kiesik üregéből, még sem látok. Mikor beérek a fák közé, épenséggel úgy járok, mintha egy tintahordóba jutottam volna. Itt már a csillag fénye se révedez, csak a fűben imbolgog egy-egy szentjános-bogárka glóriája. Megannyi

egy-egy gyémánttá vált harmatcsepp . . . és az egyedüli biztató fény ebben a vak sötétben. Fölöttem a galyak is összebújnak és félénken susognak; a nyár lombja csörömpöl, mintha bilincseit rázná, az ákác tuskés ágaival csapkod . . . engem is hirtelen megfogott valami.

— Mi az? . . . Ki vagy? . . .

Csak egy utonálló galy. Azután czinczogva csapódik el a fejem fölött a böregér és hallom, hogy odébb borzalmas madárhang kiálltja: Uhu . . . uhu . . .

Éjjel van! Kietlen, gyilkos éjjel. Ilyen lehet a halál éjszakája is annak, aki fél.

Mikor a naptól elfordul a földi bolygó teste, a világűr zord árnya borul reá. Azt hinnéd, ravatalon fekszik a nagy halott . . . pedig csak alszik. S az ő álma a mi éjszakánk. — —

Nem minden álom ilyen kietlen vad ám! A szelid, holdsugaras éjeken édes sejtelmek szűrődnek át a lombokon és a vidéket szinte elárasztja a buja vágy. A föld álma ilyenkor olyan, mint a szerelmes asszonyé. Az égből mélységes kék színben ragyog és az ezüstös báránylegelek úgy váltakoznak rajta, mint a kék szemekben a szerelmes pillantások. A hold korongja zöldes fényvel patinázza be a vidéket és az illúziók fátyolát takarja rá. A bokrok rejtelmes árnyából fülemile csattog s az ő bájos hangfutamaira ezernyi állat és rovar karéneke felel, a tücskök éles ciripelésére a békahad teli szájjal kvárog. Nagy éjjeli bogarak zümmögnek a virágok illatos kelyhei körül . . . Milyen különös, milyen rejtelmes minden, akárcsak az emberi agy édes álma! — —

Mikor télen hótól fehér a mező és zuzmarától csillognak a galyak, valósággal tündérországot varázsol elénk a holdas éj . . . . Sehol sincs földi nesz, sehol se látszik a földi salak s az eszményi tájon paradicsomi jelmezben szeretnél libegni, ha a hűz fokos hideg észre nem térítene. Amennyire fehér akkor minden, annyira fekete most itt körülöttem a világ.

Az a 149 millió kilométernyi sötét, hideg tér, mely a földtől elválasztja, most fokról-tokra tárul elé, amint az elhuzódó fellegek nyomán egyre több és több csillag bukkan elő. És ez a sok égi mécses derengő fényt lövel a végtelen ürbe s mire egészen kiderül fölöttem, már a csillagok világítják be utamat.

Lelkemről a felhőkkel együtt száll a nyomasztó érzés. Üdv nektek bűbajos csillagok! Amilyen leírhatatlanul nyomorult parány volt a lelkem a vaksötét éjben, ép olyan nagygyá lett a csillagvilágos éjszakán. Hiszen egy pillanat fölért a legmesszebb távolban tündöklő csillagig. Van e a földnek olyan tereménye, mely egy pillantásra ekkorát nő?

Csak az emberi lélek képes másodpercenként áthidalni miriádnyi mértföldeket s mikor képzeletünk

csillagról csillagra kalandozik, az isteni szikra száguldását közelíti meg. — —

Ha csillagász volnék, a kert ajtajánál megállva kutatni kezdeném a kis medvét, vagy a nagyot, a gönczölszekerét, a fiastyúkot s a többi csillagképeket . . . . De lakásom ablakából már egy sárga csillagfény integet, nagyobb mint a Mars és vörösebb . . . egyszerű, biztató fény.

Örömmel és jól eső megnyugvással lépek át házam küszöbén. Már minden csöndes. Három apró gyermekem ott alszik a széles kereveten, anyjuk is elaludt mellettük, amint altatta őket.

Nincs ennél szebb fiastyúk-képlet széles e világban.

És nincs annál szebb éjszaka, mint a mely az édes otthon hálósobájában vár a hazatérőre.

Nekem legalább nincs ennél különb!

Késdi-Kovács László.

A tyúkok világa.

I.

A múlt év tavaszán öt csirkét vett az anyám. Ezek közül három fehér volt. Kértem, hogy ezeket hagyjuk meg.

A három csirke mindig együtt járt. A tyúkjainktól féltek. A tyúk gyűlöli a csirkét s ha közel éri, vágja. Hát a három kis árva külön járt, — kerülte a tyúkokat.

Az egyik különösen vad volt és élénk mozgású. Az embertől is futott. Húsz méter távolság kellett neki, hogy biztonságban érezze magát.

Szeptemberi tükördarabok.

Irta: Bársony István.

— „A Természet” eredeti tárczája. —

Sárgul a falevél; forogva-libegve hull a galyról.

A nap szelíden ragyogja be a falusi kertet, ahol az ős édes hangulatát szívom magamba.

A tövissel borított sövényen sok veréb sütkérezik; többnyire mezei verebek. — Egyenkint szálldosnak le az elhanyagolt veteményes táblák közé, ahol sok a paraj, de néhány szál kender is akad. Kis idő múlva ropogós zajjal röptül fel valamennyi, s megül a tüskés sövényen, hogy alig pár perc múlva újra kezdje a gaz és dudva közt a lakmározást.

Ez is mutatja a valóságos őszt; a mezei verébnek ez a falusi sáskajárása. Amíg a nyárból tart, addig ez a kis fekete-tokás parvenü inkább a külső földeket látogatja. Az útmenti vetést nagyon kedveli, tizedeli. Aratás után lassan-lassan közelebb kívánczik azután a kertekhez, a hol szeptemberben már ugyancsak otthon érzi magát.

Most újra megriadtak! Mind-mind felröppen s apró szárnyával megropogtatja a levegőt. Elkeveredik közéjük a házi verebek egy kósza csapatja is; valamelyik vén kanveréb éktelelen csiripelésre gyújt, amit utánoz a többi. Ez az én falusi hangversenyem.

A nagyhangú dalnokok közé folyvást új jövevények kerülnek. A gyümölcsösből jönnek, ahol érik már a szilva. A nagy diófa ritkuló lombja közt látom a szállásom mohos nád-fedelét; a sövény egy jókora részén kinézek az udvarra s épen a gémes kútra esik a szemem. A vödör a kút kávájába van akasztva s egy fehértarka galamb nyujtogatja bele a nyakát: iszik.

* * *

Ez az igazi idill. A szőlőhegy (tulajdonképp csak domb) itt van a szomszédságban; ott húros rigók szálldosnak nyugtalanul. Dézsmálják a termést. Nekik a szőlő a legkedvesebb csemegéjük. Szüretig dözölnek itt, azután elbúcsuznak; mennek erdei hazájokba.